

Aiesopimus Vantaa-Kerava työllisyysalueen muodostamiseksi

VD/13959/00.04.01/2022

RV/STV/JN/EV/JR/KH/EJ

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 1 §:n 10. kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää koko kaupunkia sekä koko kaupunginjohtajan toimialaa koskevista sopimuksista. Hallintosäännön 12 luvun 7 §:n mukaan kaupunginhallituksen päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä tai kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat.

Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman mukaan kuntien roolia työllisyyspalveluiden järjestäjänä vahvistetaan. Ensimmäisenä toimenpiteenä käynnistettiin 1.3.2021 työllisyyden edistämisen kuntakokeilut, joissa kokeilukunnat vastaavat osin alueensa työ- ja elinkeinopalveluiden tarjoamisesta. Sen osalta hallituksen tavoitteena on ollut saada vahvempaa vaikuttavuutta sovittamalla yhteen valtion ja kuntien resursseja, osaamista ja palveluja. Kuntakokeiluissa on mukana 118 kuntaa, jotka muodostavat 25 kokeilualuetta. Vantaan kaupunki ja Keravan kaupunki ovat keskinäisen sopimuksen perusteella mukana kuntakokeilussa muodostaen yhteisen Vantaan ja Keravan kokeilualueen. Työllisyyden edistämisen kuntakokeilut jatkuvat vuoden 2024 loppuun asti.

Lokakuussa 2022 työttömyysaste oli Vantaalla 10,3 % ja Keravalla 8,6 %. Työttömiä ja lomautettuja oli Vantaalla tuolloin 12 949, joista pitkäaikaistyöttömiä 5442 ja vieraskielisiä työttömiä ja lomautettuja työnhakijoita 5442.

Kevään 2021 puoliväliriihen yhteydessä hallitus päätti jatkaa valmistelua TE-palvelujen pysyväksi siirtämiseksi kunnille. *Hallituksen lakiesitys 207/2022 vp. julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen uudelleen järjestämisestä koskevaksi lainsäädännöksi* annettiin eduskunnalle 6.10.2022. Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu esitetään siirrettäväksi TE-toimistoilta kunnille vuoden 2025 alusta. Kunnille siirtyisivät myös ELY-keskusten julkisiin työvoimapalveluihin liittyvät hankintatehtävät sekä KEHA-keskuksen julkisiin työvoimapalveluihin liittyvät maksatustehtävät. Nykyiset TE-toimistot lakkautettaisiin. Siirtyviä tehtäviä valtiolla hoitava henkilöstö siirtyisi liikkeenluovutuksella kuntiin tai kuntayhtymiin.

Lakiesityksen mukaan kunta voisi järjestää työvoimapalvelut itsenäisesti, jos kunnan työvoiman määrä on vähintään 20 000. Muutoin kuntien tulisi muodostaa palveluiden järjestämiseksi työllisyysalue, jonka työvoiman määrä on vähintään 20 000 henkilöä. Lisäksi alueen tulisi olla maantieteellisesti yhtenäinen ja työmarkkinoiden kannalta toimiva. Kysymys olisi kuntien lakisääteisestä yhteistoiminnasta. Työllisyysalueen kuntien tulisi siirtää järjestämisvastuu joko vastuukunnalle tai kuntayhtymälle. Valtioneuvostolla olisi viimekätinen toimivalta päättää työllisyysalueista, jos kunnat itse eivät pääse sopimukseen edellytykset täyttävistä alueista. Valtioneuvosto voisi myös myöntää poikkeuksen järjestämisvastuulliselle taholle asetettavista vaatimuksista voimaannapolaisissa säädettävillä edellytyksillä.

Työllisyysalueella viranomaiselle kuuluvaa toimivaltaa käyttäisi kuntalain mukaan järjestämisvastuussa oleva taho eli yhteistoiminnassa järjestetyissä palveluissa vastuukunta tai kuntayhtymä. Lakiesityksen mukaan tästä voitaisiin sopia myös toisin eli toimivaltaa voitaisiin yksittäisissä tehtävissä antaa myös yhteistoimintasopimuksen jäsenkunnalle kuntalain säännöksistä poiketen. Työllisyysalue voisi sopia viranomaiselle kuuluvan toimivallan siirtämisestä myös toiselle työllisyysalueelle.

Vuonna 2022 työvoiman määrä on Vantaalla 126 088 ja Keravalla 18 809. Tilastokeskuksen työssäkäyntitilastoon perustuvan HSY:n vuoden 2022 työmatkapendelöintikatsauksen mukaan Vantaalle työmatkapendelöi rajanaapureista ja muista kunnista yhteensä 69 146 työssäkävää vuonna 2019, joista 3111 tuli Keravalta (18,2 % kunnan työllisistä).

Koska Keravan kaupungissa työvoimapalveluiden itsenäiseen järjestämiseen vaadittu 20 000 työvoiman määrä jää vajaaksi 1191 henkilöllä, olisi Keravan muodostettava lähtökohtaisesti työllisyysalue toisen kunnan kanssa. Kunnan työvoiman määrällä tarkoitetaan Tilastokeskuksen työssäkäyntitilastoon perustuvaa kunnan työllisten ja työttömien yhteismäärää. Sen sijaan Vantaan kaupunki voisi järjestää siirtyvät työvoimapalvelut myös itsenäisesti. Vaikka kunta päättäisi järjestää TE-palvelut itse, edellyttää sekin merkittävää valmistelupanosta.

Vantaan kaupungin näkökulmasta on tärkeää kohdentaa rajalliset TE 2024-valmisteluresurssit järkevästi, ottaen huomioon uudistuksen mittakaava. Työllisyysalueen muodostamista Keravan kanssa puoltaisivat mm. rajanaapuruuden ohella osallistuminen yhdessä työllisyyden edistämisen kuntakokeiluihin sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen perustaminen. Koska työllisyysalueen muodostamiseen liittyy paljon sovittavia asioita (mm. vastuukuntamallissa sopimus yhteisestä toimielimestä, kustannuksista sopiminen yms.), on välttämätöntä saada selville molempien osapuolten tahtotila, jotta yhteinen TE 2024- valmistelu voi edetä hallituksen esityksen edellyttämässä aikataulussa erityisesti järjestämisvastuukysymyksen osalta. Aiesopimuksella tavoitellaan sekä selvyyttä osapuolten sitoutumistahtoon että työrauhaa yhteiselle valmistelulle.

Mikäli Keravan kaupunki ei hyväksy aiesopimusta, Vantaan kaupunki järjestää TE-palvelut itse. Tällöin Vantaan kaupunki voi mm. tuottaa sopimusperusteisesti palveluita toisille kunnille sekä kuntien muodostamille työllisyysalueille. Lisäksi Vantaan kaupunki voi hankkia sopimusperusteisesti palveluita muilta kunnilta ja kuntien muodostamilta työllisyysalueilta. Vantaan kaupunki voi myös sopia hankintayhteistyöstä muiden kuntien tai kuntien muodostamien työllisyysalueiden kanssa sekä muutoinkin hyödyntää kaikkia lainsäädännön mahdollistamia kuntien välisen yhteistyön muotoja.

Kaupunginhallitus 19.12.2022 § 17

Kaupunginjohtaja esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä aiesopimus Vantaa-Kerava työllisyysalueen muodostamiseksi, ja
- b) jos Keravan kaupunki ei hyväksy aiesopimusta 31.1.2023 mennessä, Vantaan kaupunki järjestää TE-palvelut itse.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginjohtaja täydensi päätösesityksen b) kohtaa seuraavasti:

- b) jos Keravan kaupunki ei hyväksy aiesopimusta 31.1.2023 mennessä, Vantaan kaupunki järjestää TE-palvelut itse.

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Liitteet:

- Aiesopimus Vantaa-Kerava työllisyysalueen muodostamiseksi (luonnos)
- Kaupunginjohtajan viranhaltijapäätös VD/344/00.01.01.01/2022 TE2024 (työ- ja elinkeinopalveluiden siirtäminen kunnille) valmistelutyöryhmän perustaminen

Täytäntöönpano: Kaupunkistrategian ja johdon toimiala, kasvupalvelut
Keravan kaupunki

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Työllisyyspalveluiden johtaja Susanna Taipale-Vuorinen, puh: 0400 444 883, susanna.taipale@vantaa.fi

Lakimies Janne Riipinen, kasvupalvelut, puh: 040 500 2745, janne.riipinen@vantaa.fi